

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: R. M.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064
odbor azylové a migrační politiky
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. dubna 2019, č. j. OAM-323/LE-LE05-K09-2018,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou namítal žalobce nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl o jeho žádosti o mezinárodní ochranu tak, že se tato ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/19 99 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

I. Obsah žalobních bodů

2. Žalobce uvedl, že žalovaný nesprávně posoudil skutkové okolnosti jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a že ze zjištěných skutečností dospěl k nesprávnému závěru, když žalobci neudělil mezinárodní ochranu. Konstatoval, že vycestování, ke kterému by byl v případě neudělení mezinárodní ochrany donucen, by mu mohlo způsobit újmu představující nelidské nebo ponižující zacházení, což je v rozporu s čl. 3 Evropské úmluvy, a to s ohledem na jeho zdravotní stav. Upozornil, že otázku, kdy zdravotní stav cizince založí takovou překážku vycestování, že by představovalo závažnou újmu ve smyslu uvedeného čl. 3 Evropské úmluvy, řešil opakovaně Evropský soud pro lidská práva i Soudní dvůr Evropské unie. V těchto případech soud dovodil, že překážkou v takovýchto případech není méně kvalitní nebo dokonce nedostatečná zdravotní péče v zemi původu žadatele, nýbrž povinnost státu dbát na to, aby jím vykonaným aktem vyhoštění nedošlo k nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. Žalobce upozornil, že by byl v případě nuceného vycestování zpět do Arménie nucen čelit riziku zhoršení svého zdravotního stavu, což by způsobila nedostatečná a drahá zdravotní péče v zemi původu a nedostatek financí spojený s těžkostmi žalobce v pracovním uplatnění. Dle ESLP dopad vyhoštění musí být posouzen porovnáním zdravotního stavu cizince před vyhoštěním a toho, jak by se vyvíjel po transferu do přijímacího státu. Zároveň musí příslušné orgány ověřit nejen to, zda je zdravotní péče obecně dostupná v přijímacím státě dostatečná a vhodná k léčbě onemocnění tak, aby vyhošťovaná osoba nebyla vystavena zacházení v rozporu s čl. 3 Evropské úmluvy, ale musí vzít v potaz i to, zda tato osoba bude mít v přijímacím státě reálný přístup k vhodné péči a zdravotnickým zařízením, jakož i náklady spojené s léčbou, sociální a rodinné vazby a vzdálenost, kterou musí překonat, aby přístup k péči získala. V případě pochybností je povinností vyhošťujícího státu opatřit si záruky, které by případnému zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy zabránily. Dle žalobce se žalovaný hlouběji nezabýval jeho špatným zdravotním stavem. Díky lékařské péči v České republice je stav žalobce uspokojivý, což naprosto nelze zajistit v Arménii.
3. Žalobce proto vyslovil přesvědčení, že žalovaný nevzal v potaz možnost udělení doplňkové ochrany, neboť jeho vycestování by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, tak jak je to v ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a v Úmluvě o ochraně lidských práv a svobod. Dále žalovaný nevzal na zřetel, že za poskytování zdravotní péče se v Arménii platí v hotovosti. Žalobce se svým špatným zdravotním stavem není schopen získat peníze tak, aby mohl zaplatit vysoké náklady na zdravotní péči. Dále vyslovil přesvědčení, že žalovaný nesprávně vyhodnotil jeho situaci, pokud jde o přiznání humanitárního azylu. Odkázal přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu.

II. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je ta skutečnost, že v Arménii upadl do dluhů, které není schopen splácet a snaha zajistit si na území České republiky bezplatnou léčbu svých zdravotních potíží. Vzhledem k tomu, že žalobce svou žalobu staví toliko na svých tvrzeních, že jeho vycestování, ke kterému by byl v případě neudělení mezinárodní ochrany donucen, by mu mohlo způsobit újmu představující nelidské nebo ponižující zacházení, což by bylo v rozporu s čl. 3 Úmluvy, a to s ohledem na jeho zdravotní stav, pročez se domáhá udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) či humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, žalovaný poukázal na výpovědi žalobce, které učinil v

průběhu správního řízení ke svému zdravotnímu stavu. Dle názoru správního orgánu je s podivem, že byt žalobce ve své žalobě tvrdil, že by byl v případě návratu do vlasti pro svůj zdravotní stav vystaven zacházení, které je v rozporu s čl. 3 Úmluvy, ke svým zdravotním potížím však v textu své žaloby nic konkrétního ve vztahu ke své osobě neuvedl. Proto správní orgán poukázal na údaje, které žalobce dne 20. 11. 2018 poskytl ke své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kdy uvedl, že „se cítí celkem zdravý, má pouze drobné problémy se sluchem a s nosem. Jinak je v pořádku a nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení.“ Za důvod své žádosti žalobce označil pouze skutečnost, že upadl do dluhů, a v Arménii by nebyl schopen si na jejich splacení vydělat. Jiné důvody žádosti žalobce popřel.

5. K uvedeným zdravotním potížím žalobce žalovaný připomenul, že obecně platí, že z hlediska mezinárodní ochrany je relevantní pouze takové onemocnění žadatele, které je akutní a velmi závažné, jestliže nelze předpokládat, že by vzhledem k úrovni a dostupnosti zdravotní péče mohlo být v potřebném standardu léčeno v zemi původu. Nejsou-li tyto mimořádné okolnosti naplněny, není povinností státu zmírňovat rozdíly v úrovni zdravotních systémů v zemi původu a zemi, kde se žadatel uchází o mezinárodní ochranu, za pomoci poskytnutí bezplatné a neomezené zdravotnické péče všem cizincům, kteří nemají oprávnění pobývat na jeho území (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, čj. 1 Azs 200/2014 – 27, body 22 a 23).
6. Dle názoru žalovaného v konkrétním případě žalobce nelze shledat, že by ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany a následné vycestování žalobce do Arménské republiky založilo rozpor s mezinárodními závazky České republiky, na něž pamatuje § 14a zákona o azylu, který ve svém odst. 2 písm. d) myslí na situace odlišné, svou povahou vycházející ze zásady non - refoulement.
7. K tomu konstatoval, že jde – li o nedostatečnost zdravotní péči v zemi původu, nelze zcela vyloučit, že by doplňková ochrana mohla být dle tohoto ustanovení udělena rovněž právě z důvodů nedostatečné úrovně zdravotní péče. K přesvědčení žalobce, že jeho zdravotní stav naplňuje požadavky z rozsudku P. Belgie a že mu proto měla být udělena doplňková ochrana, je však nutno doplnit, že uvedený rozsudek ESLP se týkal stěžovatele, u něhož, na rozdíl od žalobce, bylo diagnostikováno několik vážných onemocnění, zejména chronická lymfatická leukémie a dále stěžovatel trpěl v minulosti ještě plicní tuberkulózou, hepatitidou typu C a jaterní fibrózou. Dle přesvědčení správního orgánu zdravotní stav žalobce požadavky shora vzpomínaného rozsudku nenaplnuje. Žalovaný pak zdůraznil, že ESLP v tomto rozsudku zároveň upřesnil, že je vždy na uvedené osobě, aby předložila důkazy o existenci takových závažných důvodů, přičemž na příslušných vnitrostátních orgánech následně je, aby tvrzené riziko podrobily pečlivému přezkumu a veškeré vyvstávající pochybnosti s ohledem na předvídatelné důsledky vyhoštění vyvrátily.
8. Žalovaný vyslovil přesvědčení, že léčba zdravotních potíží žalobce je v Arménii žalobci dostupná, přičemž žalobce, jak vyplynulo v průběhu správního řízení, aktuálně ani nepotřebuje žádnou vysoce specializovanou léčbu, kterou by mu arménský zdravotní systém nedokázal poskytnout. V této souvislosti odkázal žalovaný na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2018, 6 Azs 98/2018 – 22.
9. Dále uvedl, že důvodností udělení humanitárního azylu žalobci se podrobně zabýval na stranách 7 až 9 napadeného rozhodnutí. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí dle

názoru žalovaného jasně plyne, proč správní orgán dospěl k závěru, že v dané věci nejde o případ hodný zvláštního zřetele, když se správní orgán při hodnocení možnosti poskytnout žalobci humanitární azyl zabýval hledisky, která jsou pro udělení humanitárního azylu relevantní. Odkázal přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č.j. 3 Azs 12/2013-38 a ze dne 26. 5. 2011, č.j. 4 Azs 14/2011-132.

III. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.
11. Ze skutkových okolností projednávané věci je zřejmé, že dne 15. 11. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice a následně dne 20. 11. 2018 poskytl údaje k této žádosti. Sdělil, že je arménské státní příslušnosti i národnosti, je křesťan, hlásí se k Arménské apoštolské církvi, nemá žádné politické přesvědčení a nikdy nabyt členem žádné politické strany ani organizace. Je ženatý a jeho manželka rovněž požádala v České republice a mezinárodních ochranu. Jeho dva synové se v současné době nacházejí ve vlasti a dcera žije se svým manželem v Ruské federaci. Před odjezdem ze své vlasti žil v oblasti Kotayk. Na území Evropské unie nikdy předtím nepobýval, ani neměl uděleno vízum a o mezinárodní ochranu žádá poprvé. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že se cítí celkem zdravý, má pouze drobné problémy se sluchem a nosem, špatně se mu dýchá. Jinak je v pořádku, nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení. Za důvod své žádosti označil skutečnost, že se ve své vlasti zadlužil. V Arménii není práce a na zaplacení dluhu by si tam nebyl schopen vydělat. Jiné důvody žádosti popřel. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden dne 22. 2. 2019 za přítomnosti tlumočnicka arménského jazyka. Žalobce uvedl, že v Arménii obýval se svou manželkou a dětmi obecní byt, kromě své rodiny má v Arménii ještě šest sourozenců. Pro opuštění vlasti se rozhodl v listopadu roku 2018 a impulsem k tomuto kroku byly jeho zdravotní problémy - problémy s nosem. V Arménii chtěl podstoupit operaci, ale neměl na ni dostatek finančních prostředků. Českou republiku si jako cílový stát vybral proto, že je zde v současné době jeho dcera, která má také zdravotní problémy. Snahu získat na území České republiky bezplatnou léčbu a potřebu shledat se se svojí dcerou označil za jediné dva důvody svého odjezdu z vlasti. Při odjezdu z Arménie neměl žádné potíže, cesta ho stála 600 až 700 EUR, půjčil si na ni od známého a tuto částku bude muset platit i s úroky. Jeho dcera je taktéž žadatelkou o mezinárodní ochranu, a protože oba žijí v pobytovém středisku, vídají se každý den. Dále uvedl, že má dluhy i ve své vlasti. Připomenul, že od roku 2003 do roku 2015 nemohl pracovat ze zdravotních důvodů. O invalidní důchod nežádal, lékaře však navštěvoval, užíval léky, léčba byla částečně úspěšná. Dále uvedl, že v Arménii nebyl nikdy trestně stíhán ani odsouzen, se státními orgány své vlasti neměl nikdy žádné potíže. Ke svému zdravotnímu stavu dále uvedl, že se necítí dobře, špatně se mu dýchá a bolí ho hlava. V České republice navštívil lékaře – specializované pracoviště ORL, kde mu doporučili vyšetření na neurologii. V současné době neužívá pravidelně žádné léky, pouze kapky do nosu, bez kterých by v noci nemohl spát. Uvedl, že léčba by byla v Arménii možná, ale operace stojí 500 000 AMD, takže si je nemohl dovolit. Potvrdil, že jinak je soběstačný. Na podporu svých tvrzení doložil správnímu orgánu lékařskou zprávu ze dne 28. 11. 2018.

12. Krajský soud posuzoval postup žalovaného při vydání napadeného rozhodnutí z pohledu jednotlivých ustanovení zákona o azylu.
13. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
14. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze jej rozšiřovat o důvody další.
15. Ze správního řízení krajský soud rovněž zjistil, že žalovaný vzal v potaz žalobcem uváděné důvody a následně se s nimi v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal. Lze se tedy přiklonit k závěru, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Žalobce neuváděl žádné potíže politického charakteru, ani žádné jiné potíže se státními orgány ve své zemi původu. Neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Žalobce výslovně sdělil, že nikdy nebyl členem žádné politické strany a nebyl nijak politicky aktivní. Nelze proto dospět k závěru, že by byl ve vlasti pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu.
16. V řízení dle názoru krajského soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Důvody pro udělení azylu na základě daného ustanovení jsou zákonem taxativně vymezeny. Mezi tyto důvody nelze podřadit snahu žalobce vydělat si v České republice finanční prostředky na zaplacení svých dluhů ani snahu získat bezplatnou léčbu. Navíc žalobce ani ekonomické důvody své žádosti o mezinárodní ochranu v průběhu řízení nijak nepopíral. Žalovaný tedy důvodně zdůraznil, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoliv negativními jevy v zemi jeho původu. Žalovaný přitom neshledal, že by žalobce byl ve své zemi pronásledován ze strany tamních státních orgánů pro své politické aktivity, rasu, národnost, pohlaví, náboženství, či příslušnost k určité sociální skupině nebo se takového pronásledování obává. Žalovaný zákonně neshledal v popisu potíží žalobce ze strany jeho věřitele - banky žádné znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Banka jej pouze kontaktovala a její jednání nelze v žádném případě považovat za nekorektní nebo dokonce protizákonné. Krajský soud se přiklonil k názoru, že arménský právní systém poskytuje svým občanům dostatek prostředků na jejich obranu, pokud se cítí ohroženi na svých právech a žalobce by se měl o případnou pomoc obrátit primárně na státní orgány své vlasti před tím, než se svou situací rozhodne

řešit žádostí o mezinárodní ochranu. Z výpovědi žalobce nelze žádným způsobem dovodit, že by mu bylo ze strany arménských státních orgánů jakkoliv bráněno či znemožněno využití prostředků k zajištění ochrany jeho práv. Za zákonný považoval krajský soud rovněž názor žalovaného, dle něhož ekonomická nouze v zemi původu nečiní z žalobce uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, kterou je Česká republika vázána. Nedobrá hospodářská situace v Arménii jistě postihuje velkou část občanů země bez rozdílu. Žalobcem tvrzené ekonomické potíže ve vlasti rozhodně nelze považovat za důvody ve smyslu zákona o azylu relevantní, přičemž všeobecné zhoršení ekonomické situace nelze považovat za nijak zásadní, neboť žalobce je dospělou, a i přes určité zdravotní potíže praceschopnou osobou a může se tak plně postarat o své potřeby v zemi původu. Má rovněž určité zázemí u svých sourozenců, s nimiž udržuje kontakt. Z ničeho nelze rovněž dovodit nepřiměřené jednání ze strany státních orgánů země s ohledem na zdravotní stav žalobce, konkrétně že by mu ze zákonem stanovených důvodů nebyl umožněn přístup k adekvátní zdravotní péči dostupné pro ostatní občany Arménie. Z výpovědi žalobce jasně vyplynulo, že mu byla ve vlasti i přes tvrzený nedostatek finančních prostředků účinná zdravotní péče poskytována a po nasazení léků v roce 2015 došlo k takovému zlepšení jeho zdravotního stavu, že byl schopen pracovat jako profesionální řidič.

17. Správní orgán se zabýval posouzením žádosti žalobce a opatřil si aktualizované informace o situaci v Arménii (viz str. 6 napadeného rozhodnutí). Lze se přiklonit k jeho názoru, že současnou bezpečnostní situaci v Arménii nelze považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť zde neprobíhá žádný ozbrojený konflikt. Žalovaný uvedl, že si samozřejmě je vědom napětí mezi Arménií a Ázerbajdžánem vyplývajícího ze sporadických střetů mezi arménskými a ázerbajdžánskými vojáky na územích Náhorního Karabachu. Nicméně žalovaný zdůraznil, a k tomuto názoru se lze přiklonit, že žalobce dle vlastních vyjádření před odjezdem z vlasti žil v obci Kasach, ležící v centrální části země, tedy v místě, které je podle informace OAMP ze dne 28. 8. 2017 pod kontrolou arménské ústřední vlády a nedochází zde k žádným bezpečnostním incidentům. Není tedy důvod domnívat se, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace panující v oblasti Náhorního Karabachu rozšířil i do dalších částí země. Ve zbytku země je bezpečnostní situace stabilní a nedochází zde k ozbrojeným střetům.
18. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel krajský soud rovněž ze závazné judikatury Nejvyššího správního soudu obsažené v jeho rozsudku ze dne 24. 11. 2016 č.j. 7 Azs 219/2016 – 27, která uvádí, že „Pojem pronásledování je vyložen v § 2 odst. 8 zákona o azylu, ve znění účinném v době rozhodování žalovaného, tak, že „[z]a pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“. Povinností stěžovatelek podle judikatury Nejvyššího správního soudu přitom nebylo pronásledování dokazovat jinými prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí; naopak povinností žalovaného bylo, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, a ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89).“ „při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné“.

19. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.
20. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
21. Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. 2 Azs 8/2004 ze dne 11. 3. 2004, v němž se podává: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“* Nejvyšší správní soud v rozhodnutích ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 11 Az 204/2003, ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 20/2003, či ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 5 Azs 3/2003 uvedl, že obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud tedy žalovaný v projednávané věci odůvodnil, že žalobce je dospělou, plně svéprávnou osobou, když si živobytí obstarává za pomoci své vlastní práce, nelze než s tímto názorem souhlasit. Je rovněž zřejmé, že se žalovaný detailně zabýval zdravotním stavem žalobce, který v průběhu řízení sdělil, že má zdravotní potíže. Žalobce uvedl, že má problémy s nosem a špatně se mu dýchá. Předložil zdravotní dokumentaci, z níž vyplynulo, že mu byla specialistou ORL diagnostikována určitá deformace nosního septa vpravo, ovšem bez zásadnějšího vlivu na nosní průchodnost s tím, že lékař neshledal potřebu provedení operačního výkonu ani zahájení léčby. Zdravotní stav žalobce nevyžadoval kromě aplikace spreje do nosu žádnou medikaci, další kontrola nebyla naplánována. Dále bylo z předložené zprávy patrné, že žalobce se domáhal vyšetření na neurologii, které mu mělo být dle jeho tvrzení doporučeno. Lékař, který žádanku vystavil, však tvrzení žalobce o potřebě neurologického vyšetření doplnil otazníkem a k žadance přiložil zprávu ORL. Krajský soud se na základě uvedeného přiklonil k názoru žalovaného, že nebyl zjištěn žádný důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení azylu dle ust. § 14 zákona o azylu. Lze totiž konstatovat, že zdravotní stav žalobce nedosahuje

vysokého standartu velice výjimečných okolností a závažných humanitárních důvodů, který vyplývá z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Zdravotní stav žalobce zcela jistě nepředstavuje například finální stadium nevléčitelné nemoci, jaké je v judikatuře tohoto soudu zmiňováno. Ze sdělení žalobce ani z doložených lékařských zpráv nelze učinit závěr, že by se žalobce aktuálně nacházel v přímém a bezprostředním ohrožení svého života. V současné době totiž nepodstupuje žádnou léčbu a ani nemá naplánovanou žádnou operaci nebo lékařský zákrok. Z předložených lékařských zpráv rovněž nevyplývá, že by zdravotní stav žalobce v současné době vyžadoval jakoukoliv specializovanou v péči, která by v Arménii nebyla dostupná.

22. Ve spojitosti s možností udělení humanitárního azylu se žalovaný zabýval i tvrzením žalobce, že se na území České republiky nachází v pozici žadatelky o mezinárodní ochranu jeho zdravotně postižená dcera. Krajský soud se přiklonil k názoru žalovaného, že k této skutečnosti není důvod přihlížet, neboť jak vyplývá z výpovědi žalobce, jeho dcera je přes určitý handicap spočívající v oslabené levé ruce soběstačná, schopná se o své potřeby v běžném každodenním životě postarat. Dcera pobývá v České republice společně se svým manželem, který je dle výpovědi žalobce schopen se o potřeby své manželky postarat, jak to ostatně učinil během jejich samostatného pobytu Ruské federaci a následně i během jejich pobytu na území České republiky.
23. Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.
24. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
25. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 9 - 11) žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými skutečnostmi, přičemž konstatoval, že žalobce neuvedl žádnou takovou skutečnost, z které by vyplývalo, že by se v době svého pobytu v Arménii stal terčem cíleného zájmu

státních orgánů své vlasti, z čehož by se dala možnost vzniku vážného nebezpečí v případě návratu do vlasti odvozovat. Žalovaný tak dospěl k závěru, že lze opodstatněně předpokládat, že žalobci v případě návratu do vlasti by nemohlo ze strany arménských státních orgánů nic konkrétního hrozit. Nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Dle informací OAMP ze dne 20. 6. 2018 je Arménie zemí, jejíž právní předpisy neumožňují udělit trest smrti za žádný trestný čin. S těmito závěry se krajský soud rovněž ztotožňuje.

26. Krajský soud rovněž shledal, že se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný konstatoval, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, důvod pro doplňkovou ochranu lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí. Nic nenasvědčuje ani tomu, že by žalobce v případě svého návratu do vlasti byl jakkoliv postižen za svoji azylovou žádost v zahraničí. Tento závěr žalovaný podpořil informací MZV ČR ze dne 14. 2. 2019, z níž vyplývá, že zastupitelský úřad České republiky v Jerevanu nedisponuje informacemi o znevýhodnění či diskriminaci takových osob ze strany státních orgánů. Tito lidé nejsou po návratu vyslýcháni, obtěžováni, ani jinak pronásledováni.
27. Krajský soud ve shodě s názorem žalovaného nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud přitom plně odkazuje na závěry žalovaného vyslovené v napadeném rozhodnutí na straně 10 až 12. Za zákonný lze označit rovněž závěr žalovaného, dle něhož žalobce nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, neboť z výpovědi žalobce, evidence žadatelů o mezinárodní ochranu a ani ze zjištění správního orgánu učiněného v průběhu správního řízení nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu tohoto ustanovení.
28. Krajský soud závěrem konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se závaznými právními předpisy i závaznou judikaturou Nejvyššího správního soudu a je přezkoumatelné. S názory vyslovenými v odůvodnění napadeného rozhodnutí se krajský soud ztotožňuje a v plném rozsahu na ně odkazuje.
29. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
30. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 19. prosince 2019

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně